

اداره مرکزی :

آقره ده ، معارف امینلکی باشده کی دائره
استانبول جاده سنده آقره

استانبول بوروسی :

استانبولده ، باب عالی جاده سنده ۸۷ نوروده
دائرة مخصوصه

حیات

هیانه دایمیهانه ... دیانه راهای جوقه حیات قاتالم ...!

- عی -

نفسی هربرده ۱۰ غرورده .

سنه لکی پوسته ایله ۵ لیرا .
(اجنئی مملکتلر ایچین ۵ دولار) .

ایونه واعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسه
مراجعت ایدیلیر .

یازی ایشلرنک مرجعی آقره هرلیردر .

صافی : ۴۲

آقره ، ۱۵ ایلول ، ۱۹۲۷

۲ نجی جلد

مصاحبه :

اساسی بر وظیفه

هانکی مسئله بی تدقیق ایتمک ایستورسکز؟
صوک سنه لرده چوغالان ، یاخود چوغالدینی
ادما ایدیلن اتحارلرک سبیلرینی می ؟ یالکز اتحار
وقوعاتی قید و تثبیت ایتمک کافی کلز . حادثه نك
ماهیتنی آ کلامق ایچون بونی نفوسک عددینه
نسبت ایتمی ، بیک ، یاخود بر میلیون نفوسه
قاج اتحار وقعه سی تصادف ایتمکنی آ کلامی ،
بو عددی دیگر ملترله مقایسه ایتمک چالیشمالی ...
جنايتلرک ، قضالرک آزالوب چوغالدیغنی می
آ کلامق ایستورسکز ؟ یینه نفوسک عددینی
بیلیمک احتیاج وار . تولداتک نه مقدارده آرتدیغنی
ویاتک نه درجه بی بولدیغنی ، بو حادثه لرک عمومی
وضعیت اعتباریله متقابل تاثیرلرینی تدقیق ایدره ک
دوغرو بر نتیجه آلمق ایچون مملکتک عمومی
نفوسنی ، هر یا شده کی چوجوقلرک عددینی ،
قادین وارکک نفوسی آراسنده کی فرقی قطعی
اوله رق بیلیمک احتیاج واردر . تورکیه برزراعت
مملکتی در ، دیوروز . عیجا کویلرده نفوسک
عددی ندر ، شهرلرک کشافتی نه قدردر ؟
هر یرده اولدیغنی کی کویلردن ، تارلاردن قصبه لره
وشهرلره دوغره بر مهاجرت وارمی ، بونک
درجه سی ندر ؟ تورکیه نك زراعی استحصالاتی
ونفوسی آراسنده کی نسبتله ، دیگر مملکتلرک
نفوسنه نسبتله استحصالاتی آراسنده کی فرق
ندر ؟ ... معارفک کیت کیده ترقی ایتمکینه
شاهد اولوبوروز . فقط عیجا اوقویان چوجوقلرله ،
اوقویان چوجوقلرک مقداری نه قدردر ؟
مکتبلرده کی چوجوقلرک عددینی ، آ ز جوق

قطعی رقلرله بیلوروز ، فقط مملکتک تحصیل
باشنده اولان بوتون چوجوقلرینک عددینی
بیلیموروز که اونو بوندن طرح ایدره ک اوقویانلرک
عددینی میدانه چیقارالم . یینه نفوسک مقداری
بیلیمه دیکمز ایچون ، مملکتک معارف سوپه سی ، یعنی
ایلك تحصیل کور مشلرک یوزده قاج طوتدینی تمامیه
مجهولزدر .

بو مثاللری الی نه یاه چوغالته بیلیرز . هانکی
ساحیه باقسه ق ، مدنی ، صحی ، اجتماعی ، زراعی ...
هانکی موضوعه ال اوزاتسه ق ، علمی بر تدقیق
امکانسز لغیه قارشیشلیرز . تورکیه ده علمی
تدقیقلرده بولونمق ایسته ینلر ایچون جوق آجی
بر محرومیتدر : مملکتمزده ، هیچ اولمازسه
اون سنه یه راجع ایستاتستیک یوقدر . حتی
مملکتمزک هنوز نفوسی معلوم دکلدر . حالبو که اجتماعی
ساحه ده هر علمی تدقیقک ، هر تجربه نك اساسنی
رقم تشکیل ایدر .

شیمدی یه قدر کلن حکومتلر بو لزومی
آ کلا یامامشلردر . شایان تشکردر که تورکیه
جمهوریتی عمومی بر نفوس تحریری ایچون
حاضر لقلره باشلادی . بر آی صوکره ، نفوسمزک
صایلدیغنی کون ، تاریخمزک بللی باشلی حادثه لرندن
برینی تشکیل ایدره جکدر . چونکه بوندن
صوکره ، هر هانکی بر مسئله حقنده تدقیقاتده
بولونانلر : « ایلك عمومی نفوس تحریری اولان
فلان تاریخده ... » جمله سنی دایما یازیلرینک
باشنه قویا جقلردر .

میلیونلرجه انسانی ، هیچ بر فردی

اونو تماندن ، اک قیسه بر زمانده صایمق بویوک
بر اختصاصه محتاج بر ته کنیک مسئله سیدر .
فقط جدی و علمی صورتده نفوس تحریری ،
عینی زمانده وطنداشلرک مدنی سوپه سنی کویسترن
بر نوع امتحاندر . هر فرده بر طاقم حقلر
بخش ایدن ، بو کامقابل هر فرددن بر جوق وظیفه لر
ایسته ین ده موقراسی اداره لری ایله هر حق
اوزرینه آلان و هر وظیفه نك امری عدا ییدیلن
اوتوقراسی اداره لری آراسنده کی فرق ، یالکز
بر حکومت شکلی دکل ، بالخاصه بر اخلاق
فرقیدر . خلق حکومتلرینک خصوصی بر
اخلاقی واردر . قانونی بر مؤیدیه مالک اولسون ،
یاخود صرف وجدانی واختیاری عدا ییدیلرین ،
ده موقراسی حکومتلرینک انتظامی آنجق بو
اخلاق ایله قائمدر . بو اخلاقی دستورلرله عمل
ایتمه ین ملتر کندی کندیلرینی اداره یه لایق
اولمازلر . ایشته بو اخلاق قاعده لرندن بری ده
« کندیکی کیزلهمه ! » دستوری شکلنده افاده
ایدیلن بیلیر . اوتوقراسی حکومتلرنده ، فردلر
دولته هر درلو تماسدن اجتناب ایدرلر ، هر
معامله ده دولتی آلداتمقدن ذوق دیوارلر .
چونکه بو تماس و معامله ، تابع ایله متبوع
آراسنده ، حاکم ایله محکوم بیننده بر مجادله در .
حالبو که ده موقراسیده خلقک حکومتله تماسی
بالذات کندی منقعلریله تماسی دیمکدر . بو حقیقی
ادراک ایدره ک نفوس تحریری اثناسنده هر وطنداشلر
بوایشی قولایلاشدیر مسی اخلاقی بر وظیفه در .
هر کس اطرافنده کیره بالخاصه شونی

سعد امره

«تورک ادبیاتی تاریخی» نده «یونس امره» نك صنعتی حفته ایضاحات و بردکن سوکرا ، اونک تأییراتی حفته شونلری سوله مشدم : «ایشته بو بوک قدرندن دولای یونسک صوفیانه شعرلری آناتولیده سرعته یایلارق آز زمانده بر جوق معقلری پیشدی . اون بئنجی عصره قدر ایران ادبیات صوفیه سنک شدتلی تأییری آلتنده قالان آناتولی ادبیاتی ، بر طرفدن مولانا ، سلطان ولد ، عطار ، - نائی ، سعدی نفوذینه قایلارق عجم وزن و شکلرینی هرکون داها متراید بر موقیتله قبول ایدرکن ، دیگر طرفدن ده ، یونسک قوتلی شخصیتله جالاندر دینی ملی طرزی براقه مبرق اوکاده افتقا ایدیروردی . عین منبعدن کلن الهام صوفیانه نك بویله ایکی مختلف مجرا تعقیب ایتمه سنده

آ کلاملیدر که اسمنک وهویتنک تحریر نفوس اثناسنده قید ایدلمسی ، بالآخره حکومتک کندیسنی آریوب بولماسی ورشی ایسته مسی ایچون دکلدن . قید ایدیلن هر فرد ، هویتی ، مسلکی ، اجتماعی وضعیتی اعتباریله فرد اوله رق بر داها نظر دفته آلتماق اوزره کتله ایچنده غائب اولاجقدر . اسمنک تحریر نفوسه کیرمسی ، صرف مادی و میخانیکیدر . یالکز دفتر اوزرنده مجهول بر کیفیت اوله رق قالاجق و عمومی ، غیر شخصی بر کیمته داخل بولونه جقدر .

نفوس تحریرنده اک جوق قورقولان جهت ، اسکی حکومتلرک انسانلرک آدره سنی وهویتنی یازارق دائمیاقه سنه یایشمق اعتیادندن قاله براندیشه ایله بعض جاهل کیمسه لرک کندیلرینی کیزلمک چاره لرنی آrame لیدر . بو شکلده ، نفوسمزک مقدارینی پک یا کلیش آ کلاهییلیرز . بوکا مانع اولمی ز . مامورلر ، معلملر ، طلبه ، اوقویوب یازمه بیلن هر فرد ، اطرافنده کیره نفوس تحریرینک سوه سوه ایفا ایدیله جک ضررمنز و کلفتسز بروطفیه اولدیغنی آ کلاملیدر . مدنی مملکتلرده حکومت ، تحریر نفوسک یالکز ناظمیدر ؛ وطنداشیر کندی کندیلرینی یازارلر . بزده ده بویله اولسنه جالیشملی ز .

نجم الدین صادق

یونسک شهبسز بو بوک بر روی واردر . اکر بو ملی طرزی کندی دهاسیله اجا و تثبیت ایتمه سیدی ، بو بوک ایران صوفیلرینک قوتلی تأییریه ، ادبیاتمزلکه منحصر آ دیگر مجرائی تعقیب ایده جکدی . نیته کیم لادینی ادبیاتده یونس عیارنده ملی بر داهی پیشمه . دیکی ایچون او بول عصر لرحه متروک قالمش او وادیده هیچ بر زمان « یونس طرزی » دیدیکمز ادبیات صوفیه اصلیت و قیمتده ملی رشی میدانه چیقمامشدر .

[اون ایکنجی مبحث ، صحیفه ۳۱۶] .
 بو مقاله ده ، « یونس امره » نك آک اسکی معقلرندن بری اولان « سعید امره » دن بحث ایده رکن ، یونس تأییراتی حفته کی مطالعاتمه بکی و قوتلی بر دلیل داها علاوه ایده جکز . « سعید امره » حفته شیمدی به قدر علم عالنده هیچ بر شی یازیلماش ، حتی آدی بیله هیچ بر یرده ذکر ایدیله مشدر . یونس امره نك شعرلرینی محتوی اسکی بر « جونک » ک سوکنده « من کلام قدوة الواصلین سعید امره رحمه الله » سرنامه سی آلتند . و عین شکل واداده اون بش بکرمی منظومه به تصادف ایدن پروفیسور « رسته » ، بو پارچه لری بکا عیناً تبلیغ ایتمک لطفنده بولوندی ؛ و ایشته بو سایه ده « سعید امره » حفته کی بو سطرلر یازیلایلور .

« سعید امره » نك منظومه لری یونسک شعرلرندن تمامیه فرقسز بر شکل واداده یازیلقی ایسته مشدر ؛ بناءً علیه المزده کی پارچه لرنده نه لسان ، نه اسلوب ، نده افکار اعتباریله هیچ بر بارز خصوصیت یوق کیدر :

ظاهر باطن بر کرک برک اری حالنده
 دنیه آخرت بر آدم عشق ارینک بولنده
 ظاهرینی براقش کلئی باطنه باقش
 صفات عشقه آقش وارلنی عشق النده
 آبرولنی اونوتمش برک کندوده پیتمش
 وارلغنی غرق اتمش یاغورله سیلنده
 کندو آدن ایتمز کندودن قبول ایتمز
 بیله لکن اونوتمش آریللق یوق بولنده

ایدم کوینه کوینه حالمی دونه دونه
 دوشدک عشقک اودینه جان کوکل یانه یانه
 نه اولدق بیلیسوز بر یرده اولمیزز
 عقلسز دریمیز نه دیلم صورانه
 عقل و جان یادی قیلدق سرمست و شیدا اولدق
 یوز بیک جان فدا قیلدق بزنی بزدن آلا نه

ایشته بو بر قاچ پارچه ده کوسته ریپورکه ، « سعید امره » هر نقطه نظرندن « یونس امره » نك مقلد و معقبی در . عجباً بو صوفی شاعر هانکی زمانک آدمیدر ؟ هانکی شیخه و هانکی طریفته منسوبدر ؟ اثرلرندن استدلال ایدیله بیله جکی وجهله « یونس » ه جوق یاقینمیدر ؟ شو سؤالرک جوانی ، اونک بر منظومه سنک مقطع بیتی کوستریبور :

زهی خلعت زهی دولت زهی عطا زهی همت
 سعید ایدر یوز بیک منت حاجم بکایم دیدی

بوراده کی « حاجم » ، جوق بو بوک بر احتمال ایله ،

« حاجی بکتاش ولی » نك مشهور خلیفه سی « حاج سلطان » دن باشقا بری دکلدن . حاجی بکتاشه عاقد ولایتنامه لر و بالخاصه « چودی » طرفندن نشر ایدیلن « ولایت نامه حاج سلطان » [تورکیته بیلوته ک ، جزو ۷ ، ۱۹۱۴] سایه سنده ، « حاج سلطان » ک بالخاصه « کرمان » ساحه سنده کی بو بوک بر ویاغاندا فعالیتی حفته اپی صریح معلوما تمز واردر . « ولایتنامه » نك خرافه لرله دولو سطرلری آلتنده ، اونک او محیطده اطرافنه بر جوق مریدلر طولیلا دینی و بو بوک بر تأییر یابدینی در حال آ کلاشیلور . ایشته « سعید امره » ده ، کورولبورکه ، اونک معنوی جاذبه سنه قاپیلان صوفی شاعرلر دن بریدر . بو اعتبار ایله اونی « یلادی اون اوچنجی عصرک صوک و اون دردیجی عصرک ایلمک سنه لرنده یاشامش - یعنی « یونس امره » ایله معاصر - عدا یتمک اصلا شایان اعتراض اولماز . « سعید امره » نك بو صورتله « حاج سلطان » مریدلرندن یعنی بکتاشی شاعرلرندن اولماسی ، « یونس امره » نك ده - بکتاشی منقبه سنده کوسترلدیکی وجهله - بکتاشیلقه علاقه دار اولدیغنی تأیید ایده جک بر دلیلدر . « ایلمک متصوفلر » ی یازارکن ، بکتاشیلق حفته ، مؤخر آ الله ایتدیکم و ناقدن محروم بولوندیغیم جهته ، یونسک بکتاشیلقه علاقه سنی قبول ایتمک ایسته مه مشدم .

« سعید امره » نك عروضک ابتدائی شکلیه بر منظومه سی واردرکه ، وزن ، قافیه ، ادا اعتباریله عادتا « احمد قفیه » ک - وقتیه نشر اتمش اولدیغیم - « جرخ نامه سنی » خاطر لاتیر [کوروشی چوما مجموعہ سی ، ج ۲ ، جزو ۱ - ۲ ، ۱۹۲۶] بودایشته .

خداوندا قولم حکموکه فرمان
 زیره سنسن نیم دردمه درمان
 سنوک اشلا رکه کسه قرلاز
 عالملر جمله سی یولکنده حیران
 بزادک یر یوزن رحمت نورله
 یرتدک کوکلری بو یره سیوان
 ابدسن سندن ابروغی فنادر
 قتی یل کونورن تخت سلیمان
 قتی سر وقت شیرینه فرهاد
 قتی اول جالینوس حکیم لقمان
 بولار کچدی بلورمادی نشانی
 چوریدی تنلری جانلری پنهان
 اوق بسم الله الرحمن الرحیم
 که سوزک جانوکه اولانکجهان
 سعید سن سوزکی جاهله دیمه
 نه بیلور سوزکی طاغده کی حیوان

آ کلاشیلورکه « سعید امره » ، اون اوچنجی عصرک « احمد قفیه » کی صوفی و شاعر لرینک اثرلرنده بیکانه دکلدن ؛ اونلر دن ده آز جوق متأثر اولمشدر . لکن ، المزده کی منظومه لرینه کوره ، « حاج سلطان » ک بو شاعر مریدینی غربی آناتولیده بئیشن اک اسکی صوفی شاعر لر مژدن و « یونس امره » نك اک اسکی معقلرندن عدا یتمک مجبور بئنده یز .

کور سبلی زاده محمد فواد

استنبول دارالفنوننده «تورک ادبیاتی تاریخی» مدرسی